

KOROŠKI SLOVENEK

Naroča se pod naslovom
„Koroški Slovenec“,
Wien V., Margaretenplatz 7.
Rokopisi se naj pošiljajo na naslov:
Žinkovský Josip, Wien
V., Margaretenplatz 7.

LIST

**za politiko, gospodarstvo
in prosveto**

Izhaja vsako sredo.

Stane četrtno: K 200.—

Za Jugoslavijo:

celoletno: 24 Din.

polletno: 12 „

četrtno: 6 „

Leto II.

Dunaj, 19. aprila 1922.

Št. 16.

Gradsko (Burgenland).

Od češke Bratislave (bivšega Požuna) do jugoslovanskega Prekmurja, koder bi po priliki nameravani koridor vezal Československo z Jugoslavijo, je nastala nova zvezna država avstrijske republike, ki se zdaj imenuje Burgenland, po naše pa Gradsko. To ime ima zato, ker se štiri največja mesta končujejo na besedo „burg“ (grad). Ali nesreča za Avstrijance je hotela, da nobeno onih mest ni ostalo pri Avstriji; Pressburg je postal slovaška Bratislava, Oedinburg madjarska Soproni itd.

Vsled znanega plebiscita, ob katerem so Italijani podpirali Madjare, so Avstrijci izgubili vso prvo cono, vzhodni del z glavnim mestom vred (Oedinburgom).

Avstrijski Burgenland se razteza kakor dolga klobasa skoro od Bratislave do Prekmurja in šteje okroglo 240.000 prebivalcev, med temi okroglo 70.000 Hrvatov. Okoli 25.000 Hrvatov je ostalo še pod Madjarsko, kjer je skoro izključeno delovanje za njihov narodni obstanek, ako pametna reciproci-teta z Jugoslavijo, Madjare ne spametuje. V Rabu (Győr) izdajajo katoliški duhovniki tednik „Naša domovina“, ki je pa madjaronski list.

Do razsula avstro-ogrske monarhije je svet le malo izvedel o Hrvatih v onih krajih. Celo mi Slovenci in Hrvatje smo le malo poznali tamošnje razmere. Madjari so znali vse tako prikriti in po svoje pobarvati, da smo celo mi zelo malo vedeli in se zanimali za svoje brate na Ogrskem. Šele po razsulu, zlasti med plebiscitnim gibanjem, se je pokazala moč tega jugoslovanskega naroda. Madjari in Avstrijanci so tekmovali med seboj, kdo potegne več Hrvatov za seboj. Nakrat so začeli oboji govoriti o „horvatskih bratih“ in tudi avstrijski „Heimatsdienst“ je začel izdajati tednik „Novi

Glasi“ v tamošnjem hrvatskem narečju. Reči moramo, da je ta avstrijski listič dosti lepo pisal o narodnosti in jeziku „hervatskom“, da treba to oboje ohraniti in negovati pod okriljem svobodne avstrijske republike. Hrvati so Nemcem po večini bolj verjeli in so glasovali za Avstrijo. Žal pa, da jih je ostalo okoli 25.000 po Madjarji. Ako bi bili prišli še oni pod Avstrijo, bi bilo tu po priliki toliko Hrvatov, kolikor je koroških Slovencev, seveda bolj razkropljenih po vsem Gradskem. Treba pripomniti, da bivajo Hrvatje menda v 35 župnijah, ki so pa zelo pomešane v nemškem ozemlju. Od ene hrvatske župnije do druge je često razdalje po veliko ur vožnje, a vmes so povsod trdi Nemci.

Da je ohranitev tega naroda v takih razmerah težka, je naravno. In vendar so se še čudovito lepo ohranili. Vsepovsod jih je neka sama po sebi navdahnila zavest, da so Hrvatje in da hočejo to ostati, imeti svoje ljudske in srednje šole, in hočejo, da se začne njihov jezik bolje spoštovati.

To vzbujajočo se narodno zavest dobro občutijo tudi Avstrijanci in hočejo jo izkoristiti v okrepitev svoje republike. To naj dokazujejo tudi „Novi Glasi“, ki so se po plebiscitu preselili v Železno (Eisenstadt) visoko gori med Oedinburgom. Listič piše sicer lepo v duhu avstrijske republike, ali drugače se zelo živahno potega za Hrvatsko, za napredek hrvatskega življa na Gradskem.

Tako n. pr. prinaša debelo tiskano tole zlato navodilo: „Kako čemo naš hrvatski jezik obdržati? Onako, da se nigdir in nigdar ne sramujemo za Hrvate valovat (priznavati) i ako vsagdir, kade je neg moguće, naš jezik hasnujemo (rabimo). Ako mi sami naš materinski jezik ne zatajimo, ako i druge, naše bližnje, ki

drugi jezik govoru pošujemo onda moremo, i čemo potribovat, da oni i nas pošuju.

Pošuj moj dragi brate svoje, onda čedu i tebe pošovat. On ki svoje neče i nezna pošovat, nezna i neče drugoga njegovo. Narodi va svojem jeziku živu. Ki narod svoj jezik zaostavlja, če se zgubi, ar nij vridan, da mu spominak ostane na zemlji.“

V isti številki čitam več člankov, v katerih piše o ljubezni do svojega jezika, do svoje domovine, o složnem delovanju za boljšo bodočnost Hrvatov v avstrijski republiki, N. pr.: „Naš materinski jezik mora nas, državne Hrvate kot železni lanac (veriga) skupa vezati, ar onako čemo znati, da smo brati, neg ovako čemo očuvati naše narodne čuti, i neg ovako, skupaskovano čemo se deržati, i čemo moč našu budućnost spraviti.“

Nas Hervatov je prik 70.000, tretji del stanovnikov vse države. Ako smo vsi zednake volje i čudi, kad je od nas deržavnih Hervatov rič, ondani moramo vse drugo na stran verč i neg na ono misliti, da moramo čverstvo skupa deržati va naših deržavnih poslih.“

V proglasu za prihodnje volitve v državni zbor kliče zopet na slogo: „Pomislite, da smo vsi hervatski bratje in da za naše posle, za našu dojdjučnost moramo skerbit.“

Ali ni to lepo in poučno tudi za koroške Slovence?

Iz zgornjih odlomkov naši bralci sprevidijo, kako blizu so nam ti bratje po jeziku. Od Hrvatov imajo sicer ime, a jezik je veliko bližje pismeni slovenščini nega hrvaščini. Zdi se, kakor da čujemo kakega obmejnega Slovenca od ogrske meje! Zopet dokaz, da smo vsi skup ena sama družina!

Drugič kaj več!

A. G—k.

PODLISTEK

Zgodovinska pravljica iz Sel.

Zapisal Matevž Jug.

Stoletne, smreke še stoje
A lone, one le molče,
Pod tkerimi, si je nekda
Moj praded, iskal varen kraj
Proto pero, naj obudi,
Par vrstic, ij tek davnik dni!

Bilo je pred dobrimi sto leti. Tedaj je še vladalo grofovstvo po naših krajih in okolici. Kmet je plačeval davek grofom in njih biračem, ter jim bil podložen z vsem. Kar so mu ukazali, je moral storiti. V pomladi je podložni kmet moral iti na grajščinska veleposestva sejati in orati, v jeseni žeti in mlatiti žito, da si je s tem odslužil nekaj davka, kar ni mogel drugače poravnati. S tem je tudi ušel strogim, težkim kaznim v groznih ječah, ktere je še dandanes videti po gradovih. Marsikdo je zdihoval v njih.

A najhujše in najžalostnejše je bilo za kmeta, kadar so ga grajščinski birači prisilili dati sina k vojakom. Po okolici so imeli nastavljen skrivne birače, ki so bili z grajščinskimi v zvezi. Če so ti birači vjeli kakega vojaštva podvrženega fanta, so ga tirali na grad in od tam je bil poslan v cesarsko vojsko, odkoder se kateri dvajset in še več let ni vrnil.

Da bi se te strašne službe odtegnili, so se fantje, podvrženi vojaščini, skrivali pred bira-

či po temnih gozdovih. Na določeno mesto so njim nosili domačo hrano in druge potrebščine. V temnih hostah so imeli bajte. V njih so za silo stanovali.

Ob vznožju hriba Jelbovca, obraščenega z stoletnimi smrekami, stoji med sadnim drevjem prijazna vas Sele. V ozadju vidiš ostre pečine sivih Karavank. V Selah bivajo že od nekda trdni in krepki Selani. Tudi med njimi so takrat polovili več mladih fantov, ter jih odpeljali v spremstvu biračev k vojakom.

Bilo je o Božiču pred okroglimi sto leti. Stroga zima je nastopila. Visoko je bil zapadel sneg. Pota so bila zaprta. Sneženi zameti so ovirali vsak dostop k temu kraju, in vsak si je mislil: Danes sem varen pred birači in želim obhajati Božič med svojimi v topli izbi, v polni sreči. Zato se je ta večer marsikteri mladih fantov, ki so se že več let skrivali po temnih gozdih, rad vrnil na dom, da vžije vsaj nekoliko miru, ki ga je gospod prinesel na zemljo. Takih misli je bil tudi med drugimi krepki mladi fant, Parnarjev Blaž. Že dve leti se je skrivati pred birači. Namenjen je bil se na sveti dan udeležiti božje službe in prejeti sv. obhajilo. Ko je napočil mrak svetega večera, so fantje zapustili svoje zavetišče in se podali vsak na svoj dom. Predno pa Blaž zapusti bajto, obleče dolgo suknjo in v oba žepa irhastih hlač si vtakne po en dolg oster nož. Drugi ga začudeni gledajo, kaj potrebuje nože jutri na blaženi dan miru. „Včasih vse prav pride,“ jim odgo-

vori. Tako stopajo skozi temne gozde. V srcu je veselje, da bodo zopet enkrat počivali pod ljubo domačo streho. Dospejo do polja. Pred njimi leži vas Sele. Natanko preiščejo, ali je kje kaka sledi o grajskih biračih. Tudi Blaž je dospel srečno na svoj dom, ki je stal tik ob obronku gozda.

Ko so na sveti praznik zjutraj, milo zapeli zvonovi farne cerkve v Selah, in vabili vernike, je vstal tudi Blaž in si oblekel boljšo obleko. Hotel je, da je praznična obleka kakor je bil praznik v njegovi duši. Pa tudi na tista dva dolga noža ni pozabil. Zopet so zapela zvonovi in ljudstvo je prihajalo v trumah v cerkev. Med njimi je bil mladi fant Blaž.

Ko dospejo na vas pred cerkev, ga nena-doma zgrabi dva skrivna birača. Spoznala, sta ga. „Vdaj se! Pravico imava te zgrabiti in izročiti grajskim biračem. Služil boš vojake.“ Blaž pa zakriči: „Mir ljudem, a jaz ga nimam!“ V hipu potegne z vsako roko po en nož iz žepa, mahne proti obema biračema naenkrat. E-nega zabode, drugi, videč, da je Blaž močan in obrožen, in da je njegov pomagač že v krvi na tleh, ga izpusti. V par skokih je Blaž čez plot. Kolikor ga nesejo noge, leti čez polje. Komaj so se ljudje zavedli, je Blaža že objel temni gozd. Več let ga ni videl nihče razen domačih na skrivnem. Kot star, siv mož, se je še le zopet vrnil na svoj dom. Starega pri vojakihi niso več mogli rabiti.

Gozdanje, dne 10./IV. 1922.

Kot verni kristjani in Slovenci predstavljajo na Gozdanjah tudi letos v postu kot nekdanj njih predniki igro „Kristusovo trpljenje“ in sicer v tukajšnjem slovenskem narečju. Nikogar to dosedaj ni vznemirilo. Vsi prebivalci, tudi taki ki sicer niso našega mišljenja so složno in požrtvovalno sodelovali, saj se gre za skupno stvar. Celo trdi Nemci iz bližnje in daljše okolice so iz zanimanja do staroznane igre jo prišli gledat. Vsak izmed teh imel je za samoobsebi umevno, da se igra v slovenskem kraju slovensko in se nad tem ni spodtikal.

A glejte! Kakor povsod vidijo gotovi „petelini“ tudi tu nevarnost. Ta nedolžna, iz sv. pisma povzeta igra ogroža nemški značaj Koroške; svet bo zvedel, da tudi med Vrbskim in Osojskim jezerom še bivajo Slovenci in to za božjo voljo ne sme biti — tako kriči nekdo v „Freie Stimmen“ od dne 5./IV. t. l. ter pozivlja na boj zoper to predrznost Kostanjčanov. Dopisnik se čudi, da se nihče ne vznemirja. Pravi, da hočemo Ljubljano, Beograd, ja celo Paris opozoriti, da na najsevernejši meji cone B bivajo Slovenci. Vsi Korošci, nemška okolica, Vrbljani, cela cona B naj slovesno protestira, naj brani nemški značaj Osojskih Tur. Huduje se kako more okrajno glavarstvo kaj takega dovoliti. V SHS. ali Čehoslovaški bi to bilo nemogoče. Nazadnje namiguje, da hočejo še večkrat igrati, roti koroške Nemce naj odprejo oči in da to ne smejo „Lei lossen“. Mor-da misli na velikovško druhal, da bi po njenem vzorcu tudi tu pokazali s tuljenjem in pretepanjem svojo kulturo. Vajeni smo, da se zaletavajo v naše shode in narodne igre, ter jih hočejo na vso moč zabraniti. Čestokrat v svoji neumnosti trdijo, da novo ali kranjsko slovenščino, ki se pri takih priložnostih govori, koroški Slovenci ne razumejo. No, uprizorili smo čisto nabožno, domačo igro v tukajšnjem koroškem dialektu ali kakor pravi Nemec, „im Kärntner-Windisch“. In glej zlodeja, tudi to ne bi smeli več, tudi to že smrdi po irredenti, tudi tega naj bi oblasti več ne pripustile! Ja, li smemo niti besedice več v našem maternem jeziku ziniti?! So ljudje, ki pri vsaki slovenski besedi, ki jo slišijo, značnejšo cviliti kakor pes, kadar mu stopiš na rep. Milostno nam mogoče še dovolijo, da smemo doma govoriti slovensko, a javno, zlasti pred več tisoči, ki prihajajo gledat našo igro, to ne sme biti. Svet ne sme zvedeti, da tu še slovensko znamo. Popolnoma nas hočejo utajiti. Če pridno ne ubogamo, pa grozijo s pestmi in palicami in kar grozijo bi smeli brez strahu pred kaznijo tudi izvesti kakor nas učijo dogodki v Škocijanu in Grebinjskem Kloštru. Varnostni organi se pri tem v pest smeji in molčijo. Živimo li še v urejeni državi ali med divjaki? Nismo sicer namerali se pobahati s tem, da na najsevernejši meji še živimo, a nasprotniki z svojim vpitjem sami opozarjajo na nas. Nam tudi prav. Naj svet spozna, kake razmere da vladajo na Koroškem in kake pravice imamo. Vpijejo na vse grlo, da hočejo z nami v miru živeti, zraven pa netijo razdor in sovraštvo. Hvala bogu, da živijo v naših hribih in okolici še pametnejši ljudje, kakor je dopisun v „Freie Stimmen“ in se ne dajo nahujskati. Trdi Nemci iz Beljaka, Vrbe, Osoj, Tržiča, celo iz Celovca so prišli in so bili prav zadovoljni, akoravno jezika niso razumeli. Taki pošteni Nemci so nam vedno dobro došli in se bomo tudi za naprej z njimi razumeli. Nestrpneže in pretepače pa odločno odklanjamo.

Kostanjčani! V miru in slogi živite med seboj, dobro se razumete z okolico, tudi z nemškimi sosedi, a glejte! ravno to boli nekatere in jih bode v oči. Radi bi vas nahujskali enega proti drugemu, ter zanetili staro sovraštvo in prepir. Povejte takim, da se ne pustiti motiti, da hočete tudi zanaprej v miru in slogi živeti kakor dozdaj. V slogi je bila in bo še vaša moč.

Potni list za Jugoslavijo. Od 1. t. m. dalje veljajo novi tarifi za potna dovoljenja v Jugoslavijo. Avstrijski državljani plačajo: 1. Za običajno dovoljenje (vizum) na 2 mesca 25 dinarjev 50 para v papirju (1 dinar 100 avstr. kron), torej 2550 avstr. kron. 2. Za ubožnejše ljudi 10 dinarjev ali 1000 avstr. kron (seveda mora ubožnost dokazati). 3. Za dijake 6 dinarjev ali 600 avstr. kron. 4. Za državne uradnike in kvalifikovane delavce 10 dinarjev ali 1000 avstr. kron. Jugoslavija ni pristopila dogovorom v Gradcu, ki bi prinesli veliko olajšanje v prometu med obema državama. Ne razumemo, zakaj ne, zakaj se mora Jugoslavija ločiti od ostalih nasledstvenih držav v tako važni in dobri stvari, ki bi bila prav Korošcem dobro došla.

POLITIČNI PREGLED

Avstrija. Koroški deželni zbor se je baval v zasedanju pred Veliko nočjo tudi z ureditvijo plač občinskih tajnikov. Občinski tajniki spadajo sedaj v 8. plačilno skupino. Tajniki, ki niso popolnoma zaposleni v pisarni, dobe razmeroma delu primerho plačo. Ako se tajnik in občinski odbor ne zedinita, določi na prošnjo višino plače deželna vlada. Tudi lovski zakon se je v toliko izpremenil, da lahko predlaga občina glavarstvu, ako najemnina ne odgovarja dohodkom lova, zvišanje najemnine.

V državnem zboru se je obravnaval zadnje dni tiskovni zakon, ki se je v toliko izpremenil, da se dovoljuje prodaja časopisov v mestih ne ulicah in odpravi odgovornost posameznih urednikov za od njih spisane članke. Gradska se je razdelila za volitve v deželni zbor v 4 okraje, ki volijo 9, 8, 7 in 6 poslancev. Za volitve v državni zbor tvori cela dežela en volilni okraj. — Reparacijski komisija zahteva od Avstrije plačilo 20 milj. zlatih kron, ker je prodala Jugoslaviji in Romunski razne stroje, ki bi se imeli prej kot demobilizacijsko blago oddati rep. komisiji.

Genova.

Zopet so obrnjene oči celega sveta na eno točko, na Genovo, kjer so se zbrali zastopniki vseh evropskih držav pod vodstvom Lloyda Georgesa, da rešijo Evropo pred gospodarskim propadom. 10. april, dan otvoritve konference, bo zadobil svetovnozgodovinski pomen. Otvoril jo je italijanski ministrski predsednik Facta, ki je povdarjal, da so se na konferenci zbrali zastopniki premaganih in zmagovitih držav, ki hočejo vsi skupaj posvetiti svoje moči sodelovanju v svrhu dosege obnove Evrope. Po De Facti so govorili še razni drugi ministri. Posebno zanimiv pa je bil govor sovjetskega komisarja Čičerina, ki je izrazil upanje, da je genovska konferenca, na kateri se bodo pomnetno uredili gospodarski odnosi evropskih narodov v znamenju miru in sprave, k čemur pa vodi samo resnična razorožitev vseh armad. Da bi se razpravljalo tudi o razorožitvi francoskemu ministru Barthou-u ni bilo po volji zato je protestiral. Konferenca ima razrešiti zelo obširne naloge. V to svrhu se je sestavilo več komisij in podkomisij, kakor: prometna, gospodarska, finančna, politična itd., pri katerih sodelujejo delegati posameznih držav. Vsaka država ima, neglede na število delegatov, samo po en glas. Posvetovanja se vršijo v italijanskem, francoskem in angleškem jeziku. Od Rusije se zahteva, da mora priznati privatno lastnino, svobodno trgovino in pred 1. avg. 1914 v inozemstvu najeta posojila v znesku 21 milijard zlatih rublov. Da bi mogla Rusija v nedoglednem času to posojilo vrniti, na to, z ozirom na njen obupen gospodarski položaj, niti ni misliti. 37 milijonov Rusov strada, od katerih preti 19 milijonov neposredna smrt. Čičerin pa hoče imeti večji kredit. Nemški delegati se zavzemajo za prost promet, za odstranitev prepovedi uvoza in izvoza. Važno vlogo igra tudi vprašanje nasledstvenih držav Avstro-Ogrske. Antanta hoče imeti, da se podpisejo še nepodpisane pogodbe, sklenjene v Portorože. Nekatere države se sicer podpisu teh pogodb načelno ne protivijo, pač pa zahtevajo, da se pridružijo odpravi uvozne prepovedi vse evropske države. Avstrijski delegati so imeli

priliko se razgovarjati z raznimi vodilnimi osebami in jim pojasniti gospodarski položaj države. Voljeni so bili tudi v mnogo komisij, kar kaže, da se vlada za našo državo veliko zanimanje.

DNEVNE VESTI IN DOPISI

Večnavas. Danes srečen, si vesel — jutri že ti zvon zapoje, truplo tvojo bo pepel. — Resničnosti teh besedi se je moral ukloniti tudi naš vrli in zavedni Janez Butej, pd. Čenko, ki je 26. sušca nenadoma prominul. Lep pogreb je pokazal, kako spoštuje slovenski narod svoje mrtve; zvestim vrača on zvestobo izdajalcem srd in smrt. Pevci so mu zapeli zaslovo par žalostink. N p. v m.

Tinje. (Smrtna kosa.) Le redko slišite novice iz tako razvpih Tinj in vedno le slabe vesti, ker se pri nas kaj dobrega navadno ne pripeti. Danes pa vam, dragi bralci, sporočamo nad vse pretresljivo vest, da smo izgubili iz svoje srede zavednega sodruga in soseda, našega cerkvenega ključarja Jožefa Tischlerja, pd. Hanjžla v Tinjah. Neverjeten se nam je zdel ta dogodek, a vendar resničen. V trumah smo hiteli v torek in sredo zvečer k mrtvaškemu odru, da se poslovimo od rajnega in potolažimo hudo prizadeto Hanjžlino družino. Rajni nam je bil priljubljen sosed in vzgleden gospodar — težko že občutimo njegovo izgubo. Ob vsaki potrebi je rajni rad pomagal revežem, bodisi z delom na polju, bodisi z drugimi milodari. Za to radodarnost in gostoljubnost mu je Bog tudi dal obilo sreče pri gospodarstvu, da se je z žuljevimi rokami dvignil od posestnika male bajtice ob Klopinskem jezeru do mogočnega kmeta v Tinjah in to vse v potu svojega obraza. Sedaj pa, ko je zasigural sebi in družini srečen obstoj, ga je Bog odpoklical, ker je bil svojo nalogo že dovršil. Na dan sv. Jožefa smo videli rajnega še v cerkvi, ko je še vestno opravljal službo cerkvenega ključarja. Opoldan istega dne pa je obolel na mrzlici. V torek pa je zopet vstal, da pogleda na svojo gospodarstvo in kot vesten čebelar še zadnjič postreže svojem čebelam. In res bilo je zadnjič, prehladil se je rajni vnovič in ni bilo več pomoči. Ko so mu 27. pr. m. nesli Najsvetejše na dom, se je zbrala vsa vas pri Hanjžlu v znak sočutja. V torek ob 4. uri zjutraj pa je že v gospodu zaspal po osem dnevi hudi bolezni. Težki so bili trenutki, ko smo gledali rajnega na mrtvaškem odru in poleg tega ženo in otroke, ki so pretakali solze za svojim blagim očetom. V četrtek ob 1/2 10. uri se je zbrala pri Hanjžlu množica, kakoršne še nismo videli pri pogrebu. Mnogoštevilna množica je spremljala rajnega k zadnjemu počitku in ob sprevedu je tinjski pevski zbor prepeval ganljive pesmi. Spremili so rajnega tudi kamenski in hodiški gospod župnik ter dva bogoslovca. Ob obilnem spremstvu smo položili Hanjžlovega očeta v črno jamo in vsa množica je plakala, ko so se mil. gosp. prošt dr. Ehrlich poslovili od njega v imenu farmanov. Žalujemo in tudi opravičeno. Izgubo homo občutili vsi. Izgubili smo moža, ki je ostal zvest svojemu materinem jeziku do groba. Ob času jugoslovanski zasedbi je bil on tudi občinski gerent. On se ni uklonil vsemu vojaškemu navalu ob času prevrata na Koroškem. Ponovno so mu pretili, da ga ustrelje in požgo gospodarstvo za zvestobo do narodnosti. Strašen je bil naval po plebiscitu in on ni klonil glave. Kljub vsemu sovraštvu, ki so ga prinesle koroške razmere, je bil on zopet priljubljen in spoštovan pri vseh, ker je bil človek, katerega na mogel nihče trajno sovražiti. Zapustil je rajni globoko verno družino, ženo in šest odraslih otrok, med temi dijaka osmošolca, ki bo gotovo najbolj pogrešal svojega skrbnega očeta. Njega smo sicer izgubili, toda ostal bo nam, kakor vsem prijateljem in znancem v trajnem spominu.

Vovbrskega. Dne 24. marca smo spremlili na pokopališče v Vovbre mladoletno Miciko Lube, ki je že skoraj dve leti bolehal. Trpela je skoro celo življenje. V zgodnji mladosti jo je pustil oče, kot mlado deklico, morala si je sama služiti kruh v raznih službah; ker je bila pridna in zala deklica, zasnubil jo je mlad premožen kmet, postala bi lahko gospodinja, ali bolezen ji je tudi to srečo pokva-

Zbirajte za tiskovni sklad!

mila. Tiho in vdano v božjo voljo je trpela strašne bolečine, dokler jo ni smrt rešila groznega trpljenja. Naj ji bo zemljica lahka! Rajna je bila tudi odločna Slovenka in verna katoličanka.

Pliberk. (Še enkrat: V sodnijski dvorani.) Dne 25. januarja t. l. je imel gosp. župnik iz Šmihela z nekim železniškim uslužbencem pliberškega kolodvora, Francom Nuk, sodnijsko obravnavo radi žaljenja časti. Zadnji je prvega tožil, da mu je isti v občinski pisarni v Šmihelu pred več občinskimi odborniki rekel: Vi požigate hiše. Ker so pa priče dokazale, da so se te besede rodile le v domišljiji tožnikov, je moral tožnik tožbo umakniti in župnik je bil seve oproščen. A to pri tem še ni glavna reč. Ker občinski tajnik ni tako priča, kakor bi rad imel Franc Nuk, se ja ta proti njemu obrnil in rekel po nemško: „Mi smo pa prej drugače govorili.“ Po domače rečeno, dogovorili so se, da bodo drugače pričali, kakor je bila resnica, a občinskega tajnika je vendar le zadrževala prisega, da je dal resnici pričevanje. Ko je tožnik uvidel, da s tožbo ničesar ne opravi, je rekel po nemško: Sedaj bodem pa pri svojih ljudeh agitiral, da naj ne gredo več v cerkev. In sodnik dr. Ravnik na to: „Recht haben Sie.“ (Prav imate.) t

Mokrije. (Bajka?) Zgodilo se je mesca maja lanskega leta, da je prodal nekdo Slovincu tele po 95 kron kg, po ceni, ki je bila tedaj običajna. Pripetilo se je pa, da je bil ovaden in tako je prišla zadeva pred sodišče v Dobrli-vasi. Dotični je bil tožen radi navijanja cen. Da se je začel tedaj prodajalec zanimati za maksimalne cene, se ob sebi razume. Romal je od občine k orožništvu in od tam k sodnji, ali nihče mu ni mogel povedati, kake so maksimalne cene. Šele državno pravdnštvo v Celovcu je razrešilo uganko; poslalo je cene in obenem zahtevalo, da se mora dotični kaznovati z 1500 kron globe. Na nekem propagandnem letaku berem: „In zares je že zdaj en del kupčije z živino popolnoma prost, frei. Čisto odstranjen pa bo monopol z 16. okt. 1920. Ko pride po glasovanju cona „A“ v avstrijsko upravo, bo po svoji volji in prosto razpolagala s svojo živino!“

Št. Vid v Podjuni. (Uradno razglašanje.) Pred časom se je uraden tedenski razglas nabil navadno na uradno tablo pri župnišču, da smo tudi popoldne lahko izvedeli, kaj se je „ven klicalo“. To je imelo tudi to prednost, da je vsak, četudi zna slabo nemško, razglas lahko počasi in pazljivo prebral in razumel. Sedaj pa slišimo po maši razglas v edinozveličavnem nemškem jeziku. Najbolj zanimivo pa je pri tem gledati obraze Slovencev, ki mislijo, da so Nemci: „Gremo, gremo! Kaj bomo poslušali, vsaj nič ne razumemo! itd.“ Čudno je le, da nam socialistična občinska vlada, ki ne pozna narodnosti prve in druge vrste, ne da niti toliko pravic, kot smo jih imeli v bivši Avstriji. Kaj pa naši občinski odborniki? Slišimo, da se občinskih sej neredno udeležujejo. Pozivljamo jih, da store svojo dolžnost!

Libuče pri Šmihelu. (Šola.) Državni šolski zakon predpisuje, da mora vzgojevati šola uravstveno-versko. Kako pa se vzgaja pri nas? Nekega dne je naznanil naš nadučitelj šolarjem, da se vrši v petek velikonočna spoved, vendar nobenega ne sili, da bi šel, ampak kateri hoče lahko gre. Po našem skromnem mnenju bi morala biti vzgoja v šoli in doma v tesni zvezi. Oba činitelja bi se morali pri vzgoji izpolnjevati. Mi stariši učimo otroke versko, šola pa pravi, da je vera zasebna reč. To se nikakor ne sklada. Pa le vzgajajte tako! Boste imeli vsaj vedno dosti divjakov, ki bodo ropali cerkve, oskrnjevati križe, pretepali brez vzroka mirne Slovence in tako kazali visoko duševno naobrazbo.

Breje pri Pliberku. (Tat.) Pri „heimat-treuem“ Brežniku na naši vasi je bilo preteklega mesca ukradeno iz kašte meso. Dne 16. marca sta prišla dva orožnika in finančni uradnik iskat tatu s policijsko psico. Ta pa se je hitro potratila z Gorenčnovim psom, drvela na ukaz v hišo in skočila gospodinj v obraz ter popadla domačo hčerko. Dokaz je bil tu, sin Janez, zaveden Slovenec, bo tat! Takoj v Pliberk ž njim! Vse to se je zdelo rev. nadzorniku vendar prenemno. Vzel je zadevo

sam v roke in našel že prihodnji dan pravega tatu. Navajeni smo na Koroškem takih slučajev ter se temu prav nič ne čudimo. Omenili bi še tukaj, da je orožnik z gospodinj prav surovo postopal. Priporočali bi, da bi se gonil pol. pes pri zasledovanjih na povodcu.

Priblavas. Izvrstno so se izkazali dne 5. marca pribliški nemčurji, ko so na vasi napadli iz Globasnice se vračajoče Slovence. Izza vsakega vogla je gledal po jeden naših najimmetnejših kmetskih sinov ter se pripravljali na napad. Ko se jim približajo trije izmed slovenske družbe, se vržejo nemo nad nje in jih neusmiljeno pretepejo. A tega se ni bilo dovolj. Vidne znake njih kulture so pustili pri dveh hišah, kjer so potrli mnogo šip. Največja sramota pa gre tistemu (ime je znano), ki je pri Praprotniku zlezal skozi okno v kuhinjo in hotel od znotraj odkleniti vežna vrata, da bi mogli razgrajati še lažje pretepti slov. družino. Ubogi otroci v hiši, ki so morali prestati toliko strahu od rjojenja divje druhal. Pravična stvar bo vedno preganjanja, a kdor ostane stanovit in do konca, slednjič vendar slavi zmago. Heimatdienst pridiguje in priporoča vedno spravo in pobratimstvo; to so same fraze. Pogledati je treba samo njegovo gar-do in dejanja iste, pa se jasno vidi, koliko mu je na tem ležeče, da se ustvari v glasovalni coni tako potreben mir. Pa naj še reče kdo, da se v coni A Slovincem dobro godi.

Galicija. (Pouk v šoli.) Poročamo širši javnosti, kako se poučuje pri nas otroke koroška zgodovina. „Nach dem Kriege drangen die Jugoslaven in Unterkärnten ein. Die Bewohner hatten viel zu leiden. Viele Tausende wurden eingesperrt und in den Kerker geworfen. Die deutschen Lehrer wurden entlassen und ausgewiesen. Wer nicht für Jugoslawien stimmte, bekam keine Unterstützung, auch keine Lebensmittel. Das war eine schreckliche Zeit. Anfangs Mai wurden die Jugoslaven aus ganz Kärnten hinausgeworfen.“ Ker naši gg. učitelji ne vedo, kako se zgodovina nadaljuje, jim hočemo priskočiti na pomoč: „Da kam die weltberühmte Volkswehr wie die Teufeln aus der Hölle und begann das Rauben und Plündern. Die meisten Slovenen wurden von ihr aufgesucht und gründlich ausgeraubt. Die Pfarrhöfe wurden gänzlich ausgeräumt und verwüstet, dass die heimgekehrten Pfarrherren nichts zum Anziehen und zu essen hatten.“ Tako nekako naj bi nadaljevali gg. učitelji pouk v koroški zgodovini. To bi odgovarjalo resnici. Ali ste zato študirali, da boste naše otroke vzgojevali k sovraštvu? Ne, zato vas mi ne plačujemo! Uboga mladina, ki je izročena takim vzgojiteljem!

Doberlavas. (Dobrolski cirkus.) Bo menda že leto dni, kar je bil zadnjikrat pri nas Ringelspiel ali cirkus. V nedeljo dne 12. t. m. so pa naši nemčurji uprizorili cel cirkus. Hiteli so kakor iz sebe k postaji vihrali svoje kole in bikovce kakor kak imprezarijo v cirkusu, grozili in pretepavali mirne Slovence. Posebno dva gosta — Globasana, so pod pretvezo maščevanja hudo in težko poškodovali. Čakali so na č. gosp. Poljanca, a jih ni bilo. Izkazali so se v preteplenju stari nemčurski pretepači, ki so že 8—10krat udarili po Slovincih, pa nobenemu se še ni ničesar žalega zgodilo. In kaj je bilo, da so postali naši nemčurji tako korajžni? Slovenci so imeli zaupni shod, kjer so poročali naš poslanec gospd. Poljanec o današnjem političnem položaju. Orisali so Gürtlerja, kateri hoče rešiti Avstrijo iz finančnega poloma, Beneša, čehoslov. zunajnega ministra, ki vodi danes politiko cele srednje Evrope. Povedali so nam, koliko snubačev sta imela naša poslanca v koroškem parlamentu, kako so jih vabili in se trudili za njihove glasove. A onadva sta stala trdno na stališču našega programa. Priporočali so nam boj šnops in alko-holu, ker le tako bo ostal naš rod črost in čil. To je bilo nemčurjem preveč. Napravili so torej gonjo proti Slovincem in njihovega poslanca, katerega so mislili pretepti. A zastojo so jih čakali pri postaji, ker so si gosp. Poljanec izbrali drugo pot. Da so grozili, jih napasti, je gotovo priče so na razpolago. Sl. naša žendarmerija je imela menda ukaz, da varuje Slovence pred nemčurskimi izgredi. Kako skrbno je Slovence ščitila in kako je skrbela za var-

stvo poslanca, dokazuje omenjeni pretep in dejstvo, da orožniki niso vedeli, kdaj so se g. poslanec odpeljali in popraševali po njih. Ali smo mi Slovenci na Koroškem tako divji, da treba nas z bikovci krotiti, kakor divje zveri v cirkusu? Res Slovenec ni več varen življenja na Koroškem. Kdo je pa nahujskal ta napad? Poznamo ga vsi, podkupljenje od Heimatdiensta in dela njegovo službo. Kjer v svoji domovini ni dobil kruha, prišel je na Koroško hujskat zoper Slovence. Vemo, da je pred shodom imel veliko opravka in letal okrog, kakor sicer ni njegova navada. Bi ga le vprašali, ali je tudi on nahujskal ta pretep iz maščevanja, ker ne more jesti boljšega kruha v njegovi pristni domovini, kateri mu gotovo sedaj čudno diši. Vlado in Heimatdienst, kateremu le to najbolj ugajo, ker po koroško diši, opozarjemo, naj nam da naše pristne koroške učitelje, uradnike in duhovnike nazaj, pa naj ne vlačí med nas tuje privandrance.

Logaves. Ko so se vračali dne 18. marca zvečer naši pevci od pevske vaje domov, gredo trije v bližnjo gostilno pri pd. Cvetniku. Tam so slavili gostilničarjevi tovariši njegov imendan. Ker so bila hišna vrata zaprta, potrkajo, nakar pride eden izmed gostov in vpraša: „Kdo je, gotovo čuši“. „Da čuši smo.“ dobi za odgovor. Nato grejo v gostilno, pa niso sedeli par minut, ko pravi eden izmed slaviteljev enemu našincu tiho na ušesa: „Samo pet minut imate časa, samo pet minut, drugače boste pa tepeni.“ „Zakaj, tukaj je gostilna in ta je za vse ljudi,“ njemu odgovarja. Ko se omenjeni trije zavoljo teh besed nič niso razburili in ostali mirni ter še zapeli par pesmi, prisedejo k njim nekateri drugi gostje in ž njimi popejo. Pa niso se dolgo tako kratkočasili, so pa začeli jim razne zasebnosti predbacivati. Celo tako daleč so se razburili nad njimi, da sta skočila dva od tam se nahajajočih na mizo, pri kateri so sedeli, držeč v roki vsaki en glaž, da jih tako iz višave napadejo. Tudi tega se mirni Slovenci niso ustrašili, misleč če vam ničesar ne storimo, kaj hočete z nami. Da bi se prepira izognili, so ti trije vstali in odšli. Proti domu gredoč zapojejo znano domačo pesem, „Slovenski smo fantje pri Dravci doma itd.“ To je pa ostalim tam v gostilni tako globoko seglo v srce, da jih je priletelo kar pet za njimi. Ker so se naši zaprl v hišo, so na oknah po zverinsko vpili in tulili ter psovali Slovence, da je bilo pri sosedih vse pokoncu. Drugim razgrajacom bi se ne čudili, toda med njimi sta bila tudi dva, ki se stejeta vedno za inteligentna moža in katere smo tudi mi imeli za značajna, trezna človeka. Onim dvema privandranim Nemcem pa tudi povemo, da naj nas pri miru pustijo. Sicer nimamo nič proti njima, toda zavoljo njiju slovenska Logaves ne bode spremenila svoje lice. Mi smo peli vedno slovensko in še bomo. Gospodu Kramerju pa povemo, da bi vse lahko bilo izostalo in bi bil svojim tovarišem prihranil to sramoto, če bi bil kot gostilničar na svojem mestu. Tako se slavijo po novem imendani; namesto vesele, poštene zabave pretepanje in psovanje Slovencev. Sicer pa dobro vemo, kaj Vas tako grize. Nič se ne trudite; če nas z lepimi besedami niste pridobili, z bičem nas boste še manj. Mi ostanemo kar smo. Vi pa kakor hočete, se lahko prebarvate na leto trikrat, da ste enkrat beli, potem rudeči in navrh še zeleni. Naše geslo: Od jezera do vrh planin, čez Logavas razlegaj se slovenski glas, je donelo in še bo.

Šmihel ob Krki. 12. marca 1922 so menda ustanovili pri nas „Jugendbund“. Od vseh strani so drveli „zavedni“ Korošci, da se zapišejo v to društvo. Pravijo, da je podobno Marijini družbi in sprejema vase vse, kar se najde, da bi bilo še tako pokvarjeno.

Žitaravas. Dne 25. marca popoldan imel je novoustavljeni „Landbund“ ali prebarvani Bauernbund pri Miklavcu javen shod, katerega se je udeležilo precej ljudi vseh treh strank, ker je bilo razglašeno, da se bodo obravnale važne gospodarske svari. Govorili so gosp. Šumi, gozdar Durchschlag in nadučitelj Kranjc. Govore je ocenil jeden od njih stranke z besedami: „Šumija se je lahko poslušalo, ali ona dva pa bi bilo boljši, da ne bi govorila.“ Mi pa si hočemo razlažiti par besedi, ki jih je izgo-

ril gosp. Šumi in sicer se je izrazil med drugimi v sledečem smislu: „Slovence ne smete streljat kakor na primer dekana Limpelna, le ako bodo imeli kje kak shod ali igro pa jih le razgnati!“ — To pa je nekaj važnega za sedajni čas na Koroškem. Ker tudi gospod Šumi ve, da koroški Slovenci niso zajci, ki bi se bali slamnatega moža, je to od strani namestnika deželnega glavarja izgovorjeno očitno hujskanje na pretep. Zato vas vprašamo, koliko pa smo na slabem avstrijskem gospodarstvu krivi koroški Slovenci? Ali mar pada naša krona zato, ker se je vršila v Globasnici igra „Deseti brat“? Ali imamo zato tako draginjo in nove visoke davke, ker je priredil v Doberlivasi shod poslanec Poljanec? Ali vam zato socijalni demokratje delajo toliko preglavice, ker ljudje berejo verskonravne knjige naših knjižic in „Koroškega Slovenca“? Ali smo mogli iti zato na Češko po posojilo, ker imamo v Velikovcu slovenskega zdravnika itd.? Poglejte, kako ste malenkostni. Ako hočete našemu kmečkemu ljudstvu res pomagati, poiščite si druga zdravila! —

Bilčovs. Splošno je pri nasprotnikih koroških Slovencev Bilčovs zelo na slabem glasu. Pa kako tudi ne? Ko so bile lanske občinske volitve, smo izvolili za župana moža, kateri je izmed vseh bilčovščanov pri Heimatdienstu najbolj črn. Bil je prej skozi 14 let tukaj pismonoša. Služil je pod staro Avstrijo in tudi za časa jugosl. uprave. Ko so pa prišli Nemci, so ga meni nič, tebi nič odslovili. Nihče razen Heimatdiensta ni vedel zakaj. Se vidi, kako vlada pravica na Koroškem. Imenovani je seveda Slovenec in za takega seve v Avstriji ni službe. Da so pa Heimatdienstlarji imenovane pri poštni direkciji tembolj očrnil, so se poslužili raznih laži. Med temi tudi to, da je bil naš sedanji župan za časa plebiscita „Prügelbandehauptman“ kar za 4 občine Bistrice v R., Bilčovs, Zg. Vesca in Podgorje. To je seve gorostasna laž, ker mi o kaki Prügelgardi sploh vedeli nismo. Lahko bi še našli marsikaj, toda danes dovolj. Žalostno je pač za tiste, ki so se dali nekdanjemu tuk. nadučitelju Samesu pregovoriti, in so take laži z svojimi podpisi hoteli spremeniti v resnico. Toda v 7 letih vse prav pride.

Kožentavra. Andrej Klemenjak, tesarski mojster in najemnik Sablatnikove gostilne je nas zapustil in šel s svojo družino v Jugoslavijo. Bila sta oba zavedna Slovenca in pri ljudeh priljubljena.

RAZNE VESTI

Opozorjamo voznike, da si napravijo tablice, ki naj nosijo ime, priimek in bivališče lastnika. Te tablice morajo biti obešene na vidnem postoru na konju ali vozu. Znano je nam že več slučajev, da so bili vozniki kaznovani, ker niso imeli tablic.

Proti preklinjanju in psolkam. V Novem Sadu je izdala mestna občina naredbo, kjer opozarja prebivalstvo, da bo kaznovan vsak, kdor bi se posluževal psolk in surovih izrazov. (Slična odredba bi bila umestna tudi za bivšo glasovalno cono A. Op. ured.)

Lov na race s topovi Pri nas ni v navadi posluževati se topov za pobijanje divjih rac, toda v nekaterih krajih Kine se nahaja toliko divjih rac, da se ne splača jih streljati s puškami. Poleg tega v Kini tudi primanjkuje dobrih lovcov, zato je prišlo v navado ubijati jih s topovi. Lovci zgrabijo race na neko gotovo mesto, in ko se jih nabere večje število skupaj, sprožijo top. Lov je vedno obilen.

GOSPODARSKI VESTNIK

Dohodninski davek.

1. **Knjigovodstvo.** V današnjih razmerah pridejo skoraj vsi kmetje pod dohodninski davek. Krava je vredna četrt milijona, konj cel milijon, ljudstvo ima polne žepe denarja; žal, da ni vredno to bogastvo nič. Ljudi v mestih, posebno delavci, kriče, da kmet bogati in hočejo na kmeta prevaliti največ ko mogoče davkov. Krivičnega davka se kmet ne bo obra-

nil, če si ne uredi primerne knjigovodstva. Naj si vsaki posestnik napravi knjigo za vse dohodke in stroške, tako bo mogel oblasti dokazati, kaj je sprejel in tako se bo obranil krivice. Če knjige nimaš, ti oblast ne bo verjela, če bi ji dajal račun le iz spomina.

2. **Dohodninski davka ne plačuje:** Kdor leta 1920 ni imel dohodkov 8400 kron, l. 1921 ne 60.000 kron, l. 1922 ne 240.000 kron. Opozoriti pa je treba, da se kot dohodek ne ceni le čisti dobiček, ki ga kedo nese v posojilnico; dobičku je treba prišteti vse, kar je lastna družina imela iz gospodarstva: stanovanje, kruh, meso, obleko, drva itd. Dohodek, ki se mora obdačiti, najde se tako le: Zapiši vse dohodke, od tega odtegni vse stroške, kar si plačal poslom, obrtnikom, delavcem in vse stroške za tisto, kar se je moralo kupiti, da se gospodarstvo vzdrži na starem. K dohodkom pride še vrednost vsega, kar je imel gospodar s svojo družino iz gospodarstva. K stroškom se štejejo tudi, ki se plačuje starim, plačila za nezakonske otroke, ako jih kedo ima, pa se ne smejo odtegniti.

3. **Določbe za l. 1920 in 1921.** Za l. 1920 se plačuje le tri četrtinke določenega davka, ako dohodki ne presegajo dva milijona. Kar se je prodalo prvo polovico l. 1920, pride v davek le, če se je prodaja izvršila v pridobitnem podjetju, ali če je prodaja bila spekulacijska. Če je torej posestnik tisti čas prodal gozd, ne pride s tem izkupičkom pod davek; kdor je prodal hišo tudi ne, a če je svojo prodal in kupil drugo, plačuje davek. Za l. 1921 velja pridjana lestvica in sicer tako, da se pri dohodkih do 400.000 za vsako osebo, ki jo vzdržuje prizadeti davkoplačevavec, davek zniža za eno stopinjo. N. pr.: Posestnik Gorjanec je imel dohodkov 100.000 kron, davek bi znašal 3016 K. A ker ima ženo in otroka, ter še staro mater, se davek zniža za tri stopinje, torej na 1456 kron. Pri dohodkih od 400.000 do 500.000 kron se davek zniža le za dve osebi za eno stopinjo, za eno osebo se ne znižava. Ako je davkoplačevalec l. 1921 kaj odprodal, odtegne od tega izkupička, kar je do 10. aprila 1921 plačal na račun premoženjske oddaje. V slučaju izrednega izkupila iz gozda, se od izkupila odtegne premoženjska oddaja, ostanek se deli skoz pet in še-le ta petinka se šteje med letne dohodke. N. pr.: Posestnik je prodal lesa za 60.000 K. Na premoženjsko oddajo je plačal 30.000 K, ostane 30.000 K. Tega se vzame petinka in le to se l. 1921 šteje med dohodke, ki se obdajo.

4. **Letni račun.** Marsikdo bo težko sestavljal letni račun. Posestniki, ki so delali v posojilnicah, ga bodo kmalu umeli, naj gredo oni drugim na roko. Ta račun obsega:

A) **Gospodarski pregled:** 1. Koliko je bilo polja obsejanega z ržjo, koliko s pšenico, koliko z ječmenom, koliko z ajdo itd. 2. Koliko se je pridelalo vsakega žita posebe? Koliko lanu, kanusa, mošta? 3. Koliko se je tega ali onega prodalo? 4. Koliko se je vsakega porabilo za dom in kaj je bilo to vredno? 5. Koliko se je zopet razsejalo?

Potem pride račun živine: 1. Koliko se je prodalo goveje živine, telet, ovec, svinj itd, in za katero ceno? 2. Koliko se prodalo in izkupilo mleka, masla, jajc, skute, strdi, volne? 3. Koliko se je doma porabilo mesa, moke, mleka, masla, jajc itd., in vrednost tega?

(Dalje sledi.)

Draginja se je v Avstriji v teku enega mesca za 10% dvignila.

Kredit v znesku 55 milijonov frankov je dvolila Avstriji francoska vlada.

Stanje papirnatega denarja v posameznih državah. Z dnem 1. januarja 1922 je bilo stanje papirnatega denarja v posameznih državah sledeče: (računano v frankih): Združene države 14.300 mil., Anglija 11.300 mil., Francija 36.400 mil., Italija 16.400 mil., Nemčija 152.700 mil., Belgija 6289 mil., Romunija 13.700 mil., Češkoslovaška 12.129 in Jugoslavija 4650 milijonov. Koliko ga je pri nas, se pa sploh ne da določiti, ker raste kot gobe po dežju in ker ga dobimo še skoro vsak dan kako milijardo svežega. Sicer pa v frankih število ne bo tako ogromno; seveda za našo skoz in skoz pasivno državo vendar dosti.

Zvišanje poštne pristojbin. S 1. majem se zvišajo poštne pristojbine sledeče: pismo (oddano in dostavljeno z iste pošte, n. pr. v Celovcu oddano za osebo, ki stanuje v Celovcu) 20 K (sedaj 7,50 K), izven kraja (za celo državo) 25 K (sedaj 10 K). Ako tehta več kot 20 gr., se mora dodati za vsakih nadaljnjih 20 gr. 5 K. Dopisnice 12,50 K (sedaj 5 K). Priporočanje (rekomandirano) še 40 K zraven. Paketi: do 1 kg 100 K, do 5 kg za 75 km 200 K, do 150 km 250 K, do 375 km 325 K in za vse druge razdalje 400 K. Za paket od 10 kg teže se plača 2krat, za 15 kg 3krat in za 20 kg 4krat toliko. Poštne nakaznice: do 5000 K 25 K, do 10.000 K 50 K, do 25.000 K 100 K in za vsakih 25.000 K več se plača po 50 K več. — Za inozemstvo (Jugoslavijo itd.) se plača za pismo do 20 gr. 75 K, za vsakih daljnih 20 gr. še 40 K zraven. Dopisnico bo treba frankirati z 45 K in za priporočanje se bo plačalo še 75 K več.

Mariborsko sejmsko poročilo in tržne cene. Debeli voli kg žive teže 30—35 K, poldebeli voli 28—30 K, plemenski voli 28—33 K, biki za klanje 22—28 K, klavne krave debele 22—30 K, plemenske krave 16—22 K, molzne krave 18—22 K. — Mesne cene: volovsko meso kg 48—60 K, meso bikov, krav, telic 48 do 60, telečje meso 48—52, svinjsko meso 72—80 K. — Perutnina: 1 kokoš 150—180 K, domač zajec 28—60 K, 1 l mleka 11—12 K, 1 kg surovega masla 120 K, masti 80—100 K, svežega špeha 76—80 K, prekajenega mesa 96—104 K. — Specerijsko blago: 1 kg kave 160—200 K, riža 24—44 K, soli 12—13 K, sladkorja v kristalu 60 K, v kockah 68 K, kvas 60 K. — Žito: 1 kg pšenice 17 K, rži 14 K, ječmena 15 K, ovs 15 K, koruze 16 K, prosa 16 kron, ajde 16 K, fižola 16—18 K, leče 60 K, 1 l petroleja 24 K, karbida 16 K, sveč 6 K.

Dunajsko sejmsko poročilo in tržne cene. Voli kg žive teže 650—1320 K, biki 620—1000 kron, krave 620—1010 K, svinje pitane 1850—2200 K, ostale 1800—1980 K, teleta 1380—1500 kron, koze 550—1020 K, ovce 750—1200 K. Lahki vprežni konji 150.000—280.000 K, težki 500.000—900.000 K, 1 q sladkega sena 18.000—22.000 K, detelje 16.000—23.000 K, slame 12.000—13.500 K. Mesne cene: 1 kg govedine 850—2200 K, teletine 1300—2400 K, svinjsko meso 2000—2500 K, slanina 1600—2100 K, 1 kokoš 2000—2400 K, domači zajec 2800—3200 K, , jaje 110—125 K.

Listnica uredništva.

Tinje. Ne bomo priobčili, ker prinašamo že danes sličen dopis. — **Radiše.** Osebnosti romajo v koš. Tretji pride. — **Kotmaravas in Glinje** smo morali radi pomanjkanja prostora opustiti. — **Škofiče 1000.** Ni za objaviti. — **Begunci v Strnišču.** Prepozno došlo. Sedaj nima več pomena.

Bratje in sestre ne spite!

Vabilo

na 31. letni občni zbor

Hranilnice in posojilnice v Velikovcu, r. z. z. n. z., ki se bo vršil v sredo dne 26. aprila 1922 ob 10. uri v lastnih prostorih v Velikovcu po sledečem sporedu:

1. Poročilo načelstva in računskega pregledovalca.
2. Odobritev računskega zaključka za l. 1921.
3. Razdelitev čistega dobička.
4. Volitev načelstva in računskega pregledovalca.
5. Slučajnosti.

Ako ob določenem uri občni zbor ni sklepčen, se vrši isti dan eno uro pozneje drugi občni zbor, ki je pri vsakem številu združnikov sklepčen. 20 Načelstvo.

Dr. Petek

zdravnik v Velikovcu ordinira vsak dan točno.